

moci jiných pracovníků obdělávaných a budov obývaných výlučně nebo převážně vlastníkem, bude-li nabyvatel nemovitosti stejným způsobem obdělávati resp. obývati. Třebaže prodávatelka zcizených nemovitostí shora zmíněným způsobem užívala, nelze kupní smlouvě přiznati zvýhodnění sazby převodního poplatku, jelikož prodávatelka vyhradila si pro sebe doživotní požívání a užívání nemovitostí. Tím jest tedy vyloučeno splnění zákonných předpokladů na vaší straně a právem vám byl vyměřen převodní poplatek podle § 2, lit. a) zák. č. 31/1920 Sb. se zákonnými úroky z prodlení podle zák. č. 65/1933 Sb.“

Stížnost na toto rozhodnutí zastává názor, že, i když prodávatelka si vyhradila pro sebe užívání a požívání nemovitostí, nemůže býti tato okolnost překážkou použití ustanovení zák. č. 178/1937 Sb. o zvýhodněných sazbách, neboť výhrada ta má v daném případě povahu výměnku, při čemž záleží na tom, jakého obsahu a rozsahu jest výměnek. Kupitelka bude, až požívací právo zanikne, užívati nemovitostí stejným způsobem jako prodávatelka a nerozhoduje ta okolnost, že toto užívání jest oddalováno a neshoduje se časově s uzavřením tržové smlouvy, neboť stačí, že užívání, případně obývání nemovitostí stejným způsobem u kupitelky bude následovati bezprostředně po zániku užívání a požívání prodávatelky.

Vývodům stížnosti nelze přisvědčiti.

Podle § 1, odst. 1., písm. a) zák. č. 178/1937 Sb. platí snížená sazba nemovitostního poplatku tam uvedená při převodech pozemků věnovaných zemědělství, které vzdělávají vlastníci nebo jeho rodina sami, třeba i za pomoci jiných pracovníků, nebo kterých tito nevzdělávají jen proto, že byla na tyto pozemky uvalena exekuce, že vlastníci je pod poručnictvím nebo opatrovnictvím nebo že na jeho jmění byl prohlášen konkurs, jakož i při převodech budov k takovým pozemkům hospodářsky patřících, kterých užívá zcela nebo z části vlastníci, jestliže jde mezi jiným o převod — jak tomu je v daném případě — s rodičů na děti a budou-li nabyvatelé tyto nemovitosti stejným způsobem vzdělávati nebo jich užívati, ať jde o převody záplatné nebo bezplatné.

Z tohoto ustanovení, které, ježto jde o ustanovení výjimečné, nutno v souhlasu s konstantní judikaturou tohoto soudu (srovn. na př. nál. Boh. F 5240/30) vykládati striktně, plyne, že předpokladem pro uvedenou sníženou sazbu na straně nabyvatelově je, že nabyvatel bude nabyté nemovitosti vzdělávati sám (za pomoci rodiny a i jiných pracovníků) a bude jich sám, budov aspoň z části, užívati. Dále však plyne z onoho ustanovení, že podmínky pro přiznání snížené sazby musí tu býti v době uzavření příslušné smlouvy o převodech nemovitostí, neboť slova: „budou-li nabyvatelé tyto nemovitosti stejným způsobem vzdělávati nebo jich užívati“ nelze po názoru soudu vykládati jinak, než tak, že předpokladem pro dosažení snížené sazby je, aby nový vlastník nabyté nemovitosti ihned sám vzdělával a měl možnost a úmysl tak činiti a aby, pokud jde o budovy, aspoň z části jich ihned také sám užíval.

Že tyto předpoklady jsou v daném případě splněny u stěžující si nabyvatelky, stížnost netvrdí, naopak připouští, že nemovitosti, o něž jde, vzdělává a jich,

a to i domku, zcela užívá dřívější majitelka v důsledku požívacího a užívacího práva, které si při prodeji vyhradila. Ale pak není splněn předpoklad, na který zákon sníženou sazbu podle § 1, odst. 1., lit. a) víže, i když se připustilo, že právo doživotního požívání a užívání postoupených nemovitostí, vyhrazené pro prodávatelku, má povahu výměnku, jak se snaží dovoditi stížnost; neboť předpoklad § 1, odst. 1., písm. a) cit. zák. nebyl by zajisté splněn ani tehdy, kdyby neuvládání a neobdělávání nemovitostí novým majitelem mělo svůj důvod v plnění výměnku. Poněvadž pak i další stanovisko stížnosti, že totiž s hlediska cit. zák. ustanovení stačí, že užívání, případně obývání nemovitostí u kupitelky bude následovati bezprostředně po zániku užívání a požívání prodávatelky, je vzhledem k tomu, co bylo výše řečeno, mylné, nezbylo, než zamítnouti stížnost v celém jejím rozsahu.

(P o z n á m k a: Toto rozhodnutí otiskujeme v celém rozsahu, aby bylo jasné, kam někdy vede t. zv. „striktní výklad“ — ponechávající zcela bez povšimnutí a zhodnocení ratio legis. Zák. č. 178/37 má povahu právní normy s tendencí sociální: poskytnouti úlevy malým a středním zemědělcům a majitelům domků. Výhrady výměnku a služebnosti požívání nahrazující nebo doplňující starobní zaopatření odstupitelů, zejména rodičů, jest v našich poměrech běžným zjevem. Není pochybnosti o tom, že zákonodárce tyto notoricky známé skutečnosti vzal v úvahu a nemínil nastupitelům odpírati poplatkové úlevy, zvláště když jde jinak z kontextu právního jednání najevo, že nastupitelé jsou výkonní zemědělci.)

Považujeme proto citované rozhodnutí za pochybené a postrádající jakéhokoliv pochopení pro výklad zákona se zřetelem na pohnutky, jimiž bylo zákonné ustanovení vyvoláno. Každý, i tak zvaný striktní výklad, má býti ovlivňován zásadou: Právo jest to, co národu prospívá, co národu škodí, jest bezprávi.)

ZE DNE

Úmrtí. Krátce před vánočními svátky došla neočekávaná a smutná zpráva o úmrtí notáře Františka Vincence ze Skutče. Odešel náhle z našeho kruhu v poměrně mladém věku 48 let. Dne 21. prosince 1940 rozloučil se s životem dobrý člověk, oblíbený jak u svých kolegů, tak i své klientely.

Čest budiž zachována jeho památce!

*

U příležitosti změny roku dostalo se mi dlouhé řady novoročních přání od kolegů notářů i kandidátů notářství.

Plně zaměstnán na sklonku roku stavovskými věcmi nemohl jsem všechny tyto velmi mně milé projevy jednotlivě zodpovědět. Odpovědi jen na některé z nich mohly by pak se dotknouti těch, jimž odpověděno býti nemohlo.

Prosím proto touto cestou všechny kolegy, kteří si na mne přátelsky vzpomněli, aby přijali výraz mého opravdového díku na tyto vzpomínky, k němuž připojuji — poněkud opožděné, ale stejně přátelské vzájemné přání štěstí a zdaru v novém roce.

V Praze-Žižkově, v lednu 1941.

Dr. Jaroslav Ponec

Na presidium notářské komory obrátila se Chrámová matice v Praze IV., čp. 36 se žádostí, aby páni notáři byli upozorněni na významný účel Matice, jež pečuje o stavbu nových kostelů v našich zemích. Chrámová matice vznikla pod přímou záštitou J. E. nejdp. kardinála Dr. K. Kašpara a jejím výkonným předsedou jest kancléř pražské arcidiecése, metr. kanovník Dr. J. Kulač. Notáři zejména při sepisování závětí mají mnoho možností, aby své klienty upozornili na dobročinné a veřejně významné instituce, jež zasluhují podpory. Chrámová matice jest zajisté jednou z nich.

Presidium notářské komory doporučuje proto kolegům notářům, aby v rámci své činnosti přispěli k podpoře ušlechtilých cílů Chrámové matice.

*

Notářská komora v Praze upozorňuje, že v nejbližší době bude vydán nový **seznam notářů a kandidátů notářství v Čechách** podle stavu k 1. lednu 1941 a rozeslán všem pp. notářům a kandidátům notářství.

KNIHY REDAKCI ZASLANÉ

Jan Drašner — Karel Hehl: **Zimní pohádka**. — O vánocích jiskřivají výklady knihkupců světly a barvami. Nové knihy! Nové hodnoty! A všem, i těm nejmenším. Jest potěšitelné, že i letos knižní trh vánoční překvapí bohatostí světla a barev, snesených autory — spisovateli i malíři — s láskou a oddaností ze světa myšlenky a krásy.

„Zimní pohádka“, vydaná před vánočními svátky ve prospěch národní pomoci Vladimírem Pourem v úpravě a provedení grafických závodů V. A. Janata v Novém Bydžově, jest jednou z oněch vánočních edicí, kteréž promlouvají k srdcím dětí, ale počítají též v důvěře jistě odůvodněné s účinnou pomocí dospělých lidí dobré vůle.

Nejenom proto, že autor knihy jest náš kolega, JUDr. Jan Drašner, notář v Novém Bydžově, a nejenom proto, že ozdoba knihy ilustracemi akadem. malíře Karla Hehla, umělecky vkusnými a obsahem náležitě usměrněnými, činí zevní ráz knihy již na první pohled sympatickým, ale i pro vlastní svůj slovesný obsah a čistou průzračnou dikci zasluhuje tato knížka mezi jinými podobného druhu čestné zmínky. Jakoby ojíněná rosou z Admonda d'Amicisova „Srdce“, z Karafiátových „Brcučků“, ba i z Tolstého „Povídek pro lid“ fabule „Zimní pohádky“, ušlechtilá a jemná, neztrácí na své původnosti a v srdcích českých dětí, jimž jest určena, pokorně klade drobnou kostku stavebnice k budování ráje v lidském labyrintu.

E. F.

O lásce k rodné zemi, jak ji cítí a prožívá mládež, vypravuje nová knížka Bohumily Sílové **Čechy krásné, Čechy mé...**, kterou právě vydalo nakladatelství Čin. Je to knížka věnovaná české mládeži. Tuto knížku mladá autorka podává naší mládeži jako dar, který jim poskytne nejenom zábavu a poučení, ale především je naučí chápat život tak jako jej chápala Jana Lorová, která se ve svém dětském deníku prostou a přec krásnou řečí a upřímným slovem vyznala ze své přocítěné lásky k české zemi, o níž tak ráda zpívala píseň: Čechy krásné, Čechy mé... Těmito slovy nadepsala sešit svých dojmů a vzpomínek, který tak pěkně v podobě knížky předkládá našim hochům a dívkám Bohumila Sílová. Malířka Nora Thuránská zachytila množství zajímavých dojmů z dětství Jany Lorové a doprovodila tak obrazy věrně slova deníku.

Péči Ústředí jednot soukromých zaměstnanců v Praze a nákladem Právnického knihkupectví a nakladatelství V. Linhart v Praze II., Beethovenova ul. 35, vyšel v těchto dnech 1. sešit důkladného a spolehlivého díla „**Přímé daně — písemný daňový kurs**“. Sešit JUDr. O. Choděra, redaktor Daňové a bilanční revue. Dílo, které jest novinkou v české právní daňové literatuře, postupně v sešitech zevrubně zpracuje soustavu přímých daní podle dnešního stavu, zejména po novele 162-1940 Sb. s použitím všech posledních rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a vynesení ministerstva financí a Zemských finančních ředitelství v Praze a v Brně. Obsáhne: Daň důchodovou. Daň výnosové — všeobecnou daň výdělkovou, zvláštní daň výdělkovou, daň pozemkovou, daň domovní, třídní i činžovní, daň rentovou a daň kuponovou, mimořádnou daň z dividend, daň z tantiem a daň z vyššího služného, branný příspěvek. K zákonnému textu připíná se jasný výklad autorův, který se neobává řešiti ani otázky, které jsou dosavad sporny jak v literatuře, tak v judikatuře. Podle této publikace bude moci vyřídit své přímé daně bezpečně a spolehlivě každý, třebaže nemá potřebnou průpravu, jaká se vyžaduje v jiných pracích tohoto druhu. Zejména sloh a terminologie je prostá, třebaže uspokojí nejnáročnější daňové referenty. Kniha jest současně učebnicí pro studium přímých daní v kursech vedených autorem této učebnice, pořádaných Ústředím jednot soukromých zaměstnanců, a zejména i v domácím učení pro ty zaměstnance, kteří nemožou vyučování v kursech navštěvovati pro nedostatek času nebo proměnlivý týdenní program, či vzdálenost. Každý odběratel sešitového díla a účastník písemného daňového kursu osvojí si hravě jinak složitou látku stejně důkladně, jako se dosáhne jenom úmerným studiem a dlouholetou praxí. Sešit 1. vyšel výjimečně o rozsahu dvou tiskových archů, t. j. o 32 stranách, další sešity pak budou vydávány o rozsahu čtyř tiskových archů, t. j. o 64 stranách v pravidelných lhůtách 14denních. Celé dílo vyjde asi v 7 sešitech o obsahu asi 24 tiskových archů, t. j. 384 stran velkého formátu, při čemž cena tiskového archu o 16 stranách byla stanovena na K 2.50, takže cena celého díla bude asi 60 K.

Čj.: 16 n. k.

Notářská komora v Praze **odvolává** konkurs na notářské místo **ve Skutči**, uprázdněné úmrtím notáře Františka Vincence, vypsany vyhláškou podepsané komory ze dne 28. prosince 1940, čj. 3391 n. k.

Notářská komora v Praze,
dne 3. ledna 1941.

President: Dr. Ponec v. r.

Notářský solicítátor, samostatný pracovník, s praxí též soudní a advokátní, hbitý písař na stroji, hledá místo v důsledku úmrtí notáře. Značka: „Spolehlivý“ do adm. t. 1.

Překlady z maďarštiny do češtiny a naopak vyhotovuje a ověřuje taj. Jan Dušánek, přis. tlumočnick, Praha XVI., Holečkova 37.

JUC. Karel Březina, t. č. Viska, pošta Naleč u Chotěboře, s jednorocní soudní praxí, prosí o místo notářského koncipienta.